

Motion till riksdagen 2005/06:Ub542

av Karin Åström m.fl. (s)

Kommuner och fristående skolor

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om kommunernas ökade inflytande över beslut om en fristående skola skall etableras.

Motivering

Alltfler fristående skolor startar på olika håll i landet, ibland med ett mycket litet elevunderlag. Många fristående skolor startas för att man vill ha en särskild pedagogisk eller religiös inriktning på skolan. I vår del av landet är det vanligare att kommunen tvingats lägga ned en skola på landsbygden och att föräldrarna då väljer att öppna en fristående skola för att eleverna inte ska få längre skolväg. Båda anledningarna kan innebära problem både för eleverna och för kommunerna.

Det kan i en del fall innebära att några barn isoleras i sin skolgång från resten av barnen i kommunen, vars föräldrar valt att placera barnet i den kommunala skolan. Därmed riskerar man att få ökade klyftor i det framtida samhället.

En annan aspekt på frågan om fristående skolor är att trots att många kommuner brottas med ekonomin i de befintliga kommunala skolorna måste man ta pengar ur den redan mycket hårt ansträngda budgeten och lägga på nya skolor.

Medan de kommunala skolorna måste kunna erbjuda alla elever plats i grundskolan kan de nya fristående skolorna indirekt "välja" sina elever exempelvis utifrån religiös tillhörighet. Eleverna kan också byta skola från den ena dagen till den andra. Det betyder i sämsta fall att eleven tar upp två utbildningsplatser eftersom personal och utbildningsförvaltningar har mycket svårt att snabbt kunna omdisponera personal och resurser med kort varsel.

Eleven måste också kunna få plats i den kommunala skolan med kort varsel, om exempelvis den fristående skolan läggs ned, eller av andra orsaker. Det innebär i praktiken att kommunen måste vara beredd att tillhandahålla

Fel! Okänt namn på

utbildningsplatser i den kommunala skolan även för elever som går i fristående skolor. Detta kostar naturligtvis mycket pengar och drabbar i slutändan elever i den kommunala skolan.

Vi vill ha en skola som ger alla elever kunskap och trygghet. En skola där barn från olika miljöer möts och där segregation motverkas. Vi anser att förändringsarbete ständigt bör ske i den kommunala skolan och att alternativa pedagogiker ska kunna inrymmas och inte vara skäl till bildandet av en fristående skola.

För att skolsystemet ska fungera väl bör de fristående skolorna vara ett komplement till den kommunala skolan, och inte äventyra möjligheterna till en god skolgång för andra elever i kommunen. Systemet för fristående skolor bör därför ses över så att kommunernas inflytande i samband med prövning av skolorna stärks. Större vikt måste läggas vid konsekvenserna för kommunens skolorganisation vid prövning av etablering av fristående skola. Vi anser att detta behöver ses över och utredas.

Stockholm den 4 oktober 2005

Karin Åström (s)

Lennart Klockare (s)

Lars U Granberg (s)

Maria Öberg (s)

Kristina Zakrisson (s)

Birgitta Ahlqvist (s)